

Temat: Jaki utwór nazywamy baśnią?

1. Na pewno od razu rozpoznałaś/ rozpoznałeś postacie na ilustracjach.
2. Dlaczego dzieci i dorośli tak chętnie sięgają po baśnie? – pomyśl.
3. Najsłynniejsi bajkopisarze to Hans Christian Andersen, Charles Perrault oraz bracia Wilhelm i Jacob Grimm.
4. Przypomnij sobie treść kilku baśni. Pomoże Ci w tym ilustracja na str. 334-335 (podręcznik).
5. Przeczytaj baśń Charles'a Perraulta pt. „Kopciuszek, czyli szklany pantofelek” (podręcznik str. 332).
6. Wykonaj ćwiczenia:
1, 2, 3,4 str. 332 (ustnie)
5 str. 332 (pisemnie)
(Nie musisz przysyłać rozwiązania.)
7. Jeśli wykonałaś/ wykonałeś polecenia, już wiesz, jaki utwór nazywamy baśnią. Spróbuj wymienić cechy baśni (ustnie), a następnie porównaj z informacjami zapisanymi w ramce na str. 332. Zapewne od razu zauważyłaś/ zauważyłeś, że Twoja wypowiedź jest dokładniejsza.

BAŚŃ

Czas i miejsce zdarzeń – nie są dokładnie określone.

- *Dawno, dawno temu...*
- *Była sobie kiedyś...*
- *Za górami, za lasami...*
- *Za siedmioma górami, za siedmioma morzami...*

Elementy fantastyczne (wymyślony świat):

- postaci: wróżki, elfy, czarownice, olbrzymy, syrenki, czarodzieje itd.
- zdarzenia: zamiana dyni w karetę, połknięcie babci przez wilka, zamiana ludzi w łabędzie itd.
- przedmioty o magicznej mocy: różdżka, latający dywan, kije-samobije, lustro itd.,
- przyroda zachowuje się jak człowiek (np. stokrotka, która czuje i myśli, rośliny i zwierzęta, które pomagają pozytywnym bohaterom).

Elementy prawdopodobne, np. babcia, królowa, kucharz, zamek, kowal, rycerz.

Bohaterowie kontrastowi, np.:

- zła macocha – dobra księżniczka,
- pracowita pasierbica – leniwa córka,
- mądry brat – głupi brat,
- wróżka – czarownica.

[kontrast - «ostra sprzeczność między zestawionymi przedmiotami, zjawiskami itp.»

<https://sjp.pwn.p>

kontrast – inaczej przeciwieństwo]

Często charakterystyczny początek i zakończenie:

- *Dawno, dawno temu żył pewien...*
- *I oboje żyli długo i szczęśliwie.*

Zakończenie jest zwykle pomyślne dla bohaterów. (Przypomnij sobie baśń pt. „Dziewczynka z zapalkami”.)

W baśniach dobro walczy ze złem. Najczęściej zwycięża dobro.

- zły bohater jest ukarany, a dobry nagrodzony
- wygrywa miłość, sprawiedliwość

Baśń czasem bawi, czasem wzrusza i zawiera pouczenie. Baśnie wymyślano, by przekazać ludową mądrość albo... straszyc dzieci ☺.

Baśnie początkowo były przekazywane ustnie, a dopiero potem spisane. Jest wiele baśni, których autorzy są nieznani.

W baśni o wydarzeniach opowiada narrator.

(Informacje o baśni wpisz do zeszytu.)

